

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/95052,80-rocznica-smierci-jednego-z-Pomorskich-Ojcow-Niepodleglosci-ks-senatora-Feliksa.html](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/95052,80-rocznica-smierci-jednego-z-Pomorskich-Ojcow-Niepodleglosci-ks-senatora-Feliksa-Bolta-ra-Feliks.html)
2022-06-29, 17:39

80. rocznica śmierci jednego z Pomorskich Ojców Niepodległości - ks. senatora Feliksa Bolta 1864-1940. Pobierz publikację online

„To jedna z najbardziej symbolicznych ofiar hitlerowskiej zemsty za niepodległość Polski” - mówi prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

W niemieckim obozie koncentracyjnym Stutthof (nr obozowy 9234) 7 kwietnia 1940 r. poniósł śmierć ks. Feliks Bolt – kapłan i patriota, który Bogu i Ojczyźnie oddał swoje całe życie.

W 80. rocznicę śmierci zasłużonego duchownego prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, złożył kwiaty w miejscach związanych z życiem i działalnością kapłana – w rodzinnym Barłożnie oraz na Cmentarzu Ofiar Hitleryzmu na gdańskiej Zaspie.

- Ks. Bolt urodził się w słynnym Barłźnie na Kociewiu, w powiecie starogardzkim. Z tej religijnej i patriotycznej wsi (szkole w Barłźnie patronuje dziś ks. Bolt) pochodziło wielu sławnych kapłanów, w tym jeden z gdańskich męczenników z okresu II wojny, bł. ks. Bronisław Komorowski. Ksiądz Bolt zasłynął wielką patriotyczną aktywnością jeszcze w czasach pruskiego zaboru, co niemieccy nacjonaściści bardzo mu zapamiętali. Ogromna aktywność społeczna, polityczna i gospodarcza w polskich akcjach pod zaborami, to m.in. wieloletnia aktywność na polu prasowym (m.in. przy wydawaniu „Pielgrzyma” i „Gazety Chojnickiej”) i naukowym (w l. 1897-1920 członek ogromnie ważnego dla nauki zniewolonego narodu

Towarzystwa Naukowego w Toruniu), a przede wszystkim działalność w niezwykle zasłużonej dla sprawy polskiej Lidze Narodowej – podkreśla prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

Ważnym polem aktywności ks. Bolta była działalność polityczna, którą rozpoczął jeszcze przed I wojną światową.

W l. 1919-1922 duchowny był posłem na Sejm Ustawodawczy odrodzonej Polski, a następnie dwukrotnie senatorem RP (do 1935 r.). Raz był nawet kandydatem na wicemarszałka Senatu (do dziś omyłkowo w różnych informatorach podawana jest informacja, że objął ten urząd, jednak według ustaleń prof. Zbigniewa Girzyńskiego [IHA UMK] jest to błąd). W tym czasie ks. Bolt ściśle współpracował z Romanem Dmowskim, stał się czołowym działaczem ruchu narodowego na Pomorzu.

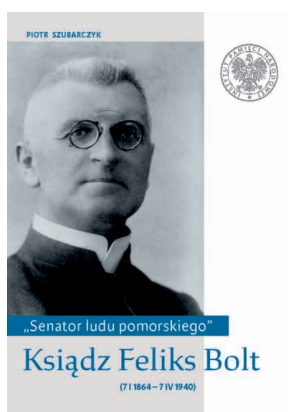
Ostatnie lata przed wojną duchowny spędzał coraz częściej w niewielkiej parafii pw. Matki Boskiej Śnieżnej we wsi Srebrniki, kilka kilometrów od Kowalewa Pomorskiego i niespełna 20 kilometrów na wschód od Torunia.

- To tam właśnie 24 października został aresztowany mimo bardzo zaawansowanego wieku. Przez tymczasowe areszty w Dębowej Łące i Chełmnie został skierowany do Stutthofu, gdzie poniósł śmierć – mówi prof. Golon.

- Ks. senator Feliks Bolt to jedna z najbardziej symbolicznych postaci zjawiska potężnie obecnego podczas Zbrodni Pomorskiej 1939 roku, czyli hitlerowskiej zemsty za niepodległość Polski. Tych, którzy, tak jak ks. Bolt, do odzyskania wolności szczególnie się przyczynili, Niemcy ścigali i mordowali szczególnie zawzięcie. Dziś jesteśmy winni im szczególną pamięć i hołd, bo bez nich nie byłoby na Pomorzu Polski. W tym kontekście szczególne podziękowania należą się szkole w Barłóżnie, która w rocznicę śmierci wielkiego patrona wywiesiła piękne flagi narodowe. Właśnie za te dwie narodowe barwy – biel i czerwień, ks. Bolt został zamordowany w niemieckim obozie koncentracyjnym – podsumowuje dyrektor IPN Gdańsk.

Zachęcamy do pobrania (poniżej) broszury IPN autorstwa Piotra Szubarczyka pt.

„»Senator ludu pomorskiego«. Ksiądz Feliks Bolt (7 I 1864 - 7 IV 1940)».

W końcowej części tekstu został zamieszczony apel do samorządowców z miejscowości związanych z życiem ks. Bolt o troskę i większe upamiętnienie tej postaci.

W samej wsi Srebrniki, gdzie ks. Bolt spędził ostatnie lata swojego życia, wskazane byłoby wybudowanie trwałego upamiętnienia przed kościołem. Starania w tym kierunku podejmie gdański oddział IPN. Do burmistrzów Kowalewa Pomorskiego i Wąbrzeźna prześlemy broszury z biografią kapłana.

PLIKI DO POBRANIA

[„Senator ludu pomorskiego”. Ksiądz Feliks Bolt \(7 I 1864 - 7 IV 1940\) - PDF do pobrania \(pdf, 14.75 MB\) 07.04.2020 13:00](#)